

Список використаної літератури:

1. Ареф'єва О. В. Компетентнісно-функціональний підхід в інноваційному управлінні конкурентоспроможністю авіапідприємств в умовах економіки знань / Олена Володимирівна Ареф'єва // *Стійкий розвиток підприємств у міжнародному економічному просторі*. – Київ: ФОП Маслаков, 2018. – С. 7-17.

2. Прохорова В. В. Інноваційні кластери як організаційно-економічна основа забезпечення стратегічного управління машинобудівними підприємствами / В. В. Прохорова, О. Я. Колещук // *Проблеми системного підходу в економіці*. 2019. Вип. 6(2). С. 115-124.

*Кір'ян О.І., к.е.н, доцент,
доцент кафедри економіки та менеджменту,
Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків*

*П'ятодверний М.А.,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,
Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків*

ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ СТІЙКИМ РОЗВИТКОМ КОМПАНІЙ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

В сучасному світі поступового переходу до розуміння необхідності відповідального ставлення до ресурсів Землі індустріальна економіка майже поступилася місцем постіндустріальній – циркулярній, соціально-орієнтованій економіці. В них на перше місце виходять ефективне використання ресурсів, заміна невідновлювальних ресурсів відновлювальними; відповідальне ставлення до клієнтів та суспільства; формування холістичної економіки [1]. Ручна праця поступається місцем автоматизованим процесам, роботизації – інтелектуально наповненим трудовим процесам, де під інтелектуалізацією розуміють «...процеси посилення ролі інтелекту та привнесення інтелектуального початку, що спрямований на людський потенціал, який приводить до підвищення рівня інтелекту в протіканні соціально-економічних процесів» [2].

Ці процеси переміщують питому вагу створення валового внутрішнього

продукту з домінувавшого товарного виробництва на домінування сфери послуг, культурних та творчих продуктів. Тому монотонна механічна праця поступово поступається місцем творчій розумовій діяльності людини в тандемі з роботизацією та штучним інтелектом, частка якої в світі невідпинно зростає.

Однак для ефективної реалізації задач сьогодення виникає нагальна потреба посилення та інноваційного оновлення інформаційних процесів як основи й змістовного елементу інтелектуалізації економічних процесів з одного боку, та розвитку і впровадження креативної економіки як джерела принципово нових пропозицій, процесів, механізмів створення сучасного продукту з іншого.

Інноваційні інформаційні процеси в економіці спираються на активний інформаційний розвиток суспільства – постійне оновлення інформаційних технологій, техніки, принципів передачі та збереження інформації тощо. Це змушує персонал компаній, не залежно від сфери діяльності та місця розташування, засвоювати та застосовувати найновітніші технології задля збереження місця на високо конкурентних ринках. Тобто, інтелектуальна складова праці невідпинно зростає, збільшується обсяг процесів, які необхідно вивчити для виконання функційних обов'язків. Якщо порівнювати ті самі функції на однакових посадах протягом декількох десятиліть, можна побачити суттєві зміни в їх практичному змісті, особливо в роботі управлінського персоналу та спеціалізованих робочих професіях, які використовують новітні технічні розробки.

Зміщення питомої ваги послуг та не виробничих товарів в обсязі валового внутрішнього продукту, формування завдяки новітнім технологіям глобального ринку та можливості отримати товар чи послугу з більшості країн світу змушує бізнес активно використовувати креативну економіку – знаходити нові запити споживачів, формувати їх самостійно на стику декількох галузей, запитів, потреб. Це також посилює вимоги до інтелектуалізації праці, особливо робітників,

відповідальних за маркетингові функції, прогнозування діяльності компанії, формування майбутньої концепції розвитку.

Можна очікувати, що в майбутньому інтелектуалізація, інформатизація, креативність процесів в управлінні та стратегічному розвитку суб'єктів господарювання буде лише посилюватись, але вже з акцентом на домінування світової циркулярної та соціально-орієнтованої економіки.

Список використаної літератури:

1. Дзуліт З.П., Стасів Н.В., Терно Р.М. Сутнісна характеристика та основні принципи холистичного управління. *Ефективна економіка*. 2019. № 3. URL: <http://ojs.dsau.dp.ua/index.php/efektyvna-ekonomika/article/view/1865>.
2. Брюховецька Н.Ю., Богуцька О.А. Інтелектуалізація підприємств: підходи, сутність, структура. *Економічний вісник Донбасу*. 2020. № 1 (59). С. 92-100. URL: <http://dspace.nbu.gov.ua/handle/123456789/170203>.

*Ковальчук А.М., к.е.н.,
доцент кафедри економіки повітряного транспорту,
Національний авіаційний університет, м. Київ*

*Сафонік Н.П., к.е.н.,
старший викладач кафедри економіки повітряного транспорту,
Національний авіаційний університет, м. Київ*

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЇ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В УМОВАХ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ

В умовах шокових трансформацій економічних суб'єктів під час криз (зокрема в умовах війни) виникають проблеми забезпечення економіки саме людським капіталом та його подальшої інтелектуалізації. Інтелектуалізація людського капіталу є комплексним явищем сучасного неоіндустріального етапу розвитку суспільства, яке зазнає негативних впливів під час активних військових дій не лише на національному українському рівні, але й на міжнародному рівні економічних систем. Саме тому формування стратегії інтелектуалізації людського